

preseraro); la afero, la tempo ne *as* (Kp BRULI); *as al mi revidi vin*. *a*. Ne plu prokrastebla: la demando pri komuna lingvo por la scienco sin prezentas kiel *a* problemo; unue zorgi la plej *an*; li havas *an* bezonon da mano; *a* tetero; *e* bezoni ion; esti pelata, premata de *eco*. *igi* = *i* 1.

* **Urini** (ntr). Eligi *on*. *o*. Flava ekskrementa likvaĵo, tirita el la sango per la renoj k eligata de la veziko.

* **Urno**. 1 Granda vazo, kiun antikvuloj uzis por ĉerpi akvon, konservi mortocindrojn aŭ kolekti voĉdonilojn. 2 Ujo por kolekti voĉdonilojn.

* **Urogalo**. Speco de tetrao; tetraego (*letras urogallus*).

* **Urso**. Speco de granda raba kvinfingra plandmarŝanta mamulo (*ursus*): *murmuregas la o sed danci ĝi devas z*; *fari al iu an* (mallertan) *kareson z*; antaŭ mortigo de *o* ne vendu *ĝian felon z* (atendu la venkon antaŭ ol fanfaroni: Vd TRO FRUE, TRIUMFI); *fari al iu an helpon* (dangere pro mallerto, kiel la *o*, kiu por elpeli muŝon de sia dormanta amiko, frakasis per ŝtono lian kapon kune kun la muŝo).

* **Urtiko**. Speco de senpetalaj dukotiledonoj, kies folioj k trunketo pikas sentigante brulumon (*urtica*): *on frosto ne difeklas z* (malbonuloj ĉiam estas plej fortikaj).

* **Utero**. Organo de mamulinoj, en kiu la feto evoluas dum la gravedtempo: *ĉio, kio malfermas unue la on, apartenas al Mi z*; kial mi ne estis mortigita en la *o*, ke mia patrino estu mia tombo z?

* **Utiĵa**. Profite uzebla; produktanta efektive bonan rezulton: *a instrumento, libro, institucio, leĝo*; *a al iu, por iu aŭ io*; per kio mi povas esti al vi *a*? kiel granda estas la *eco* de internacia lingva l ĉion por ornamo, nenion por *eco*. Kp OPORTUNA, TAŬGA. *o*. Io *a*: tiu kondiĉo donas *on* at la ludonanto; mi faras lion por via *o*; li ŝatas la belon k malŝatas la *on*. *i* (ntr). Esti *a*; liveri *on*: ĉu lio *us* por vi, al vi? senĉesaj admonoj lute ne *as* B; ne ĉio *as*, kio brilas z (Kp FRUKTO). *igi*. Uzi ion, tiel ke ĝi estu *a*: ne *igebila rompita*. *ismo* *z*. Doktrino, kiu rig-

ardas la *on* k profiton kiel nuran principon de konduto. **Mal***a*. Malprofite uzebla; produktanta domaĝon aŭ difekton: *mal**a* birdo, vermo, konsilo. **Mal***o*. Io *mal**a*: li fariĝus tiel polenca nur por nia *mal**o*; riĉeco konservata nur por la *mal**o* de ĝia propra mastro z (Kp MALPROFITO, DIFEKTO, AVERIO, VUNDO). **Mal***i* (ntr). Esti *mal**a*: kiu malŝatas bonan konsilon, *mal**as* al si mem z; ĝi neniom *mal**as*. **Ne***a*, **sen***a*. Produktanta nenian *on*: *sen**a* zorgo (Kp SENFRUKTA, VANA, SUPERFLUA, BALASTO. Vd DRAŜI, MELKI, KRI-BRILU, TORDI).

Utopio. Neefektivegebla idealo, teorio: ĉu efektive ni laboras por ia *o* z? *a* projekto; la esp-istojn oni tonge taksis *istoj*.

Uverturo. Orkestra peco, ludata antaŭ opero.

uvulo. Karna apendico, pendanta ĉe la mezo de la malsupera rando de la velo: (fon) *a* ro (= ro produktata de la vibrado de la *o*).

* **Uzi** (tr). Preni ion kiel rimedon por atingi celon; agi per io por kontentigi bezonon: *i* fingrojn anstataŭ forketo; *i* multe da salo B, poŝan tranĉilon z, pajfijono z, la artikolon z, finaĵon z, prepozicion z, akuzativon; *i* sian prudenton, rajton, artifikon; *i* monon k admonon k flaton k baton z (ĉiujn rimedojn); *u* tempon estantan z; ni *u* bone la vivon z (Kp ĜUI). **(ad)***o*. Ago *i*: la *ado* de la artikolo estas sama kiel en la aliaj lingvoj z; fari *on* el prepozicio, el ĉiu momento z, de siaj armiloj; komuna ĝisnuna *ado* devas ludi en lingvo pli gravan rolon ol seke teoria logikeco z. **aĵo**. Ĉio, kion oni povas *i* (Kp ILO, INSTRUMENTO, APARATO). **El***i*, **difekti** (tr). Difekti per longa *ado*: la infano el*as* multajn ŝuojn; el*ita* pantalone; matnovo el*itaĵo* z; (t): okuloj el*itaĵ* pro senĉesa legado; el*i* siajn fortojn per vanaj penoj. **For***i*, **konsumi** (tr). Konsumi per uzado: oni for*is* la lutan provizon da ligno dum la lasta vintro. **Mis***i* (tr). *i* en maniero, kiu ne estas ĝusta: *mis**i* sian aŭtoritaton por defendi malvirtulojn. **Tro***i* (tr). *i* super la ĝusta, ordinara mezuro: tro*i* la kun-